

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23Co/119/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2211214892
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 08. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Jankovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2012:2211214892.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v právnej veci navrhovateľa Orange Slovensko, a.s., so sídlom Prievozská 6/A, Bratislava, IČO: 35 697 270, zastúpeného: Mgr. Martin Katriak, Dr. Vladimíra Clementisa 10, Bratislava, proti S. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. E. XXXX/XX, F. B., o zaplatenie istiny 241,08 s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu v Dunajskej Strede č. k. 8C/290/2011 - 49 zo dňa 31. januára 2012, v časti zamietnutia a trov konania takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvého stupňa sa r u š í v napadnutej časti a vec sa mu v r a c i a v tejto časti na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Prvostupňový súd rozhodol, že je odporkyňa povinná zaplatiť navrhovateľovi 141,08 eur spolu s úrokom z omeškania 9% ročne od 28.05.2010 do zaplatenia, všetko v mesačných splátkach po 20 eur, ktoré sú splatné vždy do 29. dňa toho ktorého mesiaca k rukám navrhovateľa, počnúc dňom právoplatnosti rozsudku tak, že omeškania s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia. Vo zvyšku súd návrh navrhovateľa zamietol. Rozhodol, že odporkyňa je povinná zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov konania 36,39 eur k rukám Mgr. Katriaka do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že sa zaoberal argumentáciou navrhovateľa ohľadne vyslovenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky v právoplatných rozhodnutiach súdu, poukazujúc na to, že v danom prípade ide o zmluvu z roku 2009, teda z obdobia skoršie ako nadobudol právoplatnosť prvý rozsudok o vyslovení neprijateľnosti zmluvnej podmienky, a preto povinnosť takúto neprijateľnú podmienku si uplatňovať, sa nevzťahuje na danú vec. Treba vychádzať z prechodného ust. § 879I O.z., v znení účinnom od 01.03.2010. Vtedy nadobudla účinnosť novela zákona Občianskeho zákonníka, zák. č. 575/2009 Z. z. Nielen v ust. § 879I, ale aj v ust. § 53a O.z., z ktorého vyplýva, že ustanoveniami tohto zákona, teda aj ustanovením § 53a sa spravujú právne vzťahy vzniknuté do 28.02.2010, čo je daný prípad, lebo zmluva bola uzavretá 29.12.2009, teda do 28.02.2010, a za splnenia druhej podmienky, že nároky z nej neboli uplatnené do 28.02.2010, ale až po termíne 01.03.2010. Je nutné prijať záver, že napriek tomu, že ide o zmluvu z roku 2009, ide o nárok uplatnený po 01.03.2010, preto sa musí tento vzťah ako aj nároky z neho uplatnené, posudzovať podľa Občianskeho zákonníka v znení účinnom po 01.03.2010. Vtedy bolo už účinné ust. § 53a O.z., a preto je nutné ho v danom prípade aplikovať ako platnú a účinnú normu. Ďalej prvostupňový súd odôvodňuje, že navrhovateľovi ako dodávateľovi už súdy nepriznali plnenie ako zmluvnej pokuty z dôvodu určenia neplatnosti tejto zmluvnej podmienky pre jej neprijateľnosť ako to vyplýva z rozhodnutí 17C/112/2010, 17C/23/2010. Prvostupňový súd ich aj odcitoval vo svojom odôvodnení rozhodnutia. Z toho dôvodu ako aj s poukazom na ust. § 53a ods. 1 O.z., mu vznikla povinnosť zdržať sa používania týchto neprijateľných podmienok vo všetkých zmluvách, vrátane zmluvy, ktorú uzavrel s odporkyňou. Navrhovateľ napriek tomu, že uvedenými rozhodnutiami bola vyslovená neplatnosť zmluvných podmienok ohľadne zmluvných pokút, tieto voči odporkyňi uplatnil. Preto prvostupňový súd zamietol návrh navrhovateľa, čo do zaplatenia zmluvnej pokuty 100 eur spolu s úrokom z omeškania 9% ročne zo sumy od 28.05.2010 do zaplatenia ako nedôvodný, pretože neplatnosť

zmluvnej podmienky, od ktorej si uplatňuje nárok v tomto konaní, bola už určená rozhodnutím súdu a navrhovateľovi z toho vznikla zákonom daná povinnosť takého plnenie už ani od iných spotrebiteľov nežiadať. Nemá nárok žiadať plnenie z neplatnej a neprijateľnej zmluvnej podmienky od odporkyne a odporkyňa nemá povinnosť plniť z takejto neplatnej podmienky.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie právny zástupca navrhovateľa. Odvolanie odôvodnil ust. § 205 ods. 2 písm. f) O.s.p., že vychádza rozhodnutie z nesprávneho právneho posúdenia veci. Odvolanie bolo podané v zamietajúcej časti a v časti, ktorou nebola priznaná navrhovateľovi náhrada trov konania. V odvolaní poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Nitre 8Co/115/2011, 8Co/121/2011, 8Co/151/2011, Krajského súdu v Žiline 8Co/148/2011 a Krajského súdu v Prešove 12Co/39/2011, ktoré obsahovali výroky o neprijateľnosti obdobnej zmluvnej podmienky a týmito rozhodnutiami boli výroky o neprijateľnej podmienke zrušené. Medzi navrhovateľom a odporcom bola uzavretá zmluva 29.12.2009, súčasťou boli aj všeobecné zmluvné podmienky, 29.12.2009 bol zároveň uzatvorený aj dodatok k zmluve o pripojení. Odporca porušil svoju základnú povinnosť vyplývajúcu zo zmluvy o pripojení a z dodatku tým, že nezaplatil vyúčtovanú cenu za poskytnuté služby, čo bolo v konaní preukázané, pričom za poskytnuté služby odporca neplatil od počiatku zmluvného vzťahu. Súd sa vôbec nezaoberal skutočnosťou, že daný mobilný telefón mohol odporca kúpiť rovnako aj bez akejkoľvek hrozby - sankcie za nedodržanie riadneho plnenia svojich povinností počas doby viazanosti, resp. ak nechcel byť viazaný hrozbou sankcie, v takejto výške si mohol vybrať lacnejší mobilný telefón, taktiež za symbolickú cenu, s ktorým by bola spojená zmluvná pokuta v nižšej výške. Možnosťou voľby a prispôsobenia si zmluvných podmienok podľa vlastných možností a podmienok je podľa názoru odvolateľa jednoznačne zabezpečená individuálnosť dohody v konkrétnych častiach dodatku medzi oboma stranami, keď spotrebiteľ má možnosť ovplyvniť obsah zmluvných podmienok tak, že uzavrie zmluvu s navrhovateľom alebo iným predajcom, ktorej kúpna cena bude dohodnutá za mobilný telefón v rámci bežných maloobchodných cien a uzavrie dodatok, ktorého súčasťou je aj zmluva o kúpe mobilného telefónu, pričom si je vedomý, že s hodnotou vybraného telefónu stúpa aj výška zmluvnej pokuty, ktorá zabezpečuje plnenie povinností a zľavenú cenu si upraví vzhľadom na iné podmienky dodatku. Pri posudzovaní podmienky, ktorá bola v zmluve uvedená na základe individuálneho rozhodnutia spotrebiteľa, je aplikáciou ustanovení o neprijateľných podmienkach, či už podľa O.z. v spojení s interpretáciou podľa Smernice 93/13 ako aj judikatúry Európskeho súdneho dvora, vylúčená. V tejto súvislosti tiež uviedol stanovisko Európskeho súdneho dvora vo viacerých rozhodnutiach, a to C-168/05 Elisa Mostaza Claro proti Centro Móvil Milenium SL, v bode 25. Obdobne aj C-240/98 až C-244/98 Océano Grupo Editorial a Salvat Editores, v bode 29. Poukázal na to, že v rozhodnutí Mostaza Claro sa uvádza, že význam ochrany spotrebiteľov viedol zákonodarcu spoločenstva najmä k tomu, že čl. 6 ods. 1 smernice stanovil, aby nekalé podmienky uvedené v zmluve uzavretej predajcom alebo dodávateľom so spotrebiteľom neboli záväzné pre spotrebiteľa. Ide o kogentné ustanovenie, ktoré s ohľadom na nerovné postavenie jednej zo zmluvných strán smeruje k nahradeniu formálnej rovnováhy, ktorú zmluva nastoľuje medzi právami a povinnosťami zmluvných strán, skutočnou nerovnováhou, ktorá medzi nimi môže znovu zaviesť rovnosť. Smernica ako aj právna úprava Občianskeho zákonníka, vychádza zo skutočnosti, že spotrebiteľ je znevýhodnený pri uzatváraní predmetnej zmluvy, resp. jej časti, ktorá obsahuje posudzovanú podmienku a jeho znevýhodnenie, čo sa týka informovanosti a možnosti vyjednávania, vedie k prijatiu podmienok, ktoré sú pre neho značne nevýhodné. Ako je uvedené v týchto rozhodnutiach ochrana spotrebiteľa podľa Smernice 93/13 predpokladá formálnu rovnováhu, avšak tiež skutočnú nerovnováhu založenú pri uzatvorení zmluvy, aby následne aplikáciou tejto smernice mohlo dôjsť k skutočnej rovnováhe. Poukázal tiež na to, že vo veci C-243/08 Pannon GSM Zrt. proti Sustikné Győrfi položil maďarský súd prejudiciálnu otázku č. 2 a 3. Hoci súdny dvor v rámci výkonu svojej právomoci, ktorú mu priznáva čl. 234 ES, v bode 22 rozsudku Océano Grupo Editorial a Salvat Editores urobil výklad všeobecných vlastností, ktoré použil normotvorca Spoločenstva na vymedzenie pojmu nekalej podmienky, nemôže sa však vysloviť s použitím týchto všeobecných vlastností na osobitnú podmienku, ktorá musí byť preskúmaná v závislosti od okolností, ktoré predmetný prípad charakterizujú, vychádza sa z bodu 42 rozhodnutia. Aj z rozhodnutia C-237/02 bodu 20 rozhodnutia vyplýva, že niet pochyb o tom, že podmienka vyskytujúca sa v zozname nemusí byť nevyhnutne považovaná za nekalú, a naopak, podmienka v zozname sa nevyskytujúca môže byť posúdená za nekalú. Súd ďalej uvádza, že k otázke, či konkrétna podmienka v zmluve je, alebo nie je nekalá, čl. 4 Smernice 93/13 ustanovuje, že odpoveď by sa mala dosiahnuť so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená a s ohľadom na všetky okolnosti súvisiace s uzavretím zmluvy v čase jej uzatvárania. V ďalšej časti svojho odvolania poukázal tiež odvolateľ na rozhodnutia

Najvyššieho súdu ČR 33Obo 934/2004, 33Cdo 3053/2007 a v nadväznosti na citované rozhodnutia a zistený skutkový stav, poukázal na to, že prvostupňový súd opomenul zisťovať, či v danom prípade mohol alebo nemohol odporca individuálne ovplyvniť zmluvnú podmienku. Súd len konštatoval, že predmetná zmluva mala charakter formulárovej zmluvy s vopred určenými podrobnými podmienkami, ktoré odporca nemal možnosť ovplyvniť. Opomenul aplikovať čl. 4 ods. 1 Smernice 93/13: „Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia článku 7, nekalosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzavretá a na všetky okolnosti súvisiace s uzavretím zmluvy, v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí.“. Ďalej takisto dal do pozornosti odvolateľ odvolaciemu súdu rozhodnutia v obdobných veciach KS v Nitre, č. k. 8C/115/2011-79, 8Co/121/2011-75, 8Co/151/2011-86, KS v Žiline 8Co/148/2011-59 a KS v Prešove 12Co/39/2011-59. Preto žiadal, aby odvolací súd v zamietajúcej časti žalobe vyhovel a rovnako priznal navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania .

Vyjadrenie k tomuto odvolaniu podané nebolo.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), potom, čo zistil, že odvolanie bolo podané včas a oprávnenou osobou (§ 201 a § 204 O.s.p.), prihliadnuc na to, že v konaní sa prvostupňový súd dopustil vady, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 212 ods. 3 O.s.p.), na ktorú musel prihliadnuť, vec prejednal bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 O.s.p. a zistil, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť.

Podľa ust. § 153 ods. 3 O.s.p. súd môže v rozsudku, ktorý sa týka sporu zo spotrebiteľskej zmluvy, aj bez návrhu vysloviť, že určitá podmienka používaná v spotrebiteľských zmluvách dodávateľom je neprijateľná.

Podľa ust. § 153 ods. 4 O.s.p., ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky alebo mu na základe takejto podmienky súd uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie túto zmluvnú podmienku vo výroku rozhodnutia.

V predmetnej veci prvostupňový súd rozhodol, že je odporkyňa povinná zaplatiť navrhovateľovi 141,08 eur spolu s úrokom z omeškania 9% ročne od 28.05.2010 do zaplatenia, všetko v mesačných splátkach po 20 eur, ktoré sú splatné vždy do 29. dňa toho ktorého mesiaca k rukám navrhovateľa, počnúc dňom právoplatnosti rozsudku tak, že omeškania s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia. Vo zvyšku súd návrh navrhovateľa zamietol.

Zaoberal sa argumentáciou navrhovateľa ohľadne vyslovenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky v právoplatných rozhodnutiach súdu, vychádzať z prechodného ust. § 879l O.z., v znení účinnom od 01.03.2010. Vtedy nadobudla účinnosť novela zákona Občianskeho zákonníka, zák. č. 575/2009 Z. z. Nielen v ust. § 879l, ale aj v ust. § 53a O.z., z ktorého vyplýva, že ustanoveniami tohto zákona, teda aj ustanovením § 53a sa spravujú právne vzťahy vzniknuté do 28.02.2010, čo je daný prípad, lebo zmluva bola uzavretá 29.12.2009, teda do 28.02.2010, a za splnenia druhej podmienky, že nároky z nej neboli uplatnené do 28.02.2010, ale až po termíne 01.03.2010. Je nutné prijať záver, že napriek tomu, že ide o zmluvu z roku 2009, ide o nárok uplatnený po 01.03.2010, preto sa musí tento vzťah ako aj nároky z neho uplatnené, posudzovať podľa Občianskeho zákonníka v znení účinnom po 01.03.2010. Odôvodňuje, že navrhovateľovi ako dodávateľovi už súdy nepriznali plnenie ako zmluvnej pokuty z dôvodu určenia neplatnosti tejto zmluvnej podmienky pre jej neprijateľnosť ako to vyplýva z rozhodnutí 17C/112/2010, 17C/23/2010. Prvostupňový súd ich aj odcitoval vo svojom odôvodnení rozhodnutia. Z toho dôvodu ako aj s poukazom na ust. § 53a ods. 1 O.z., mu vznikla povinnosť zdržať sa používania týchto neprijateľných podmienok vo všetkých zmluvách, vrátane zmluvy, ktorú uzavrel s odporkyňou. Navrhovateľ napriek tomu, že uvedenými rozhodnutiami bola vyslovená neplatnosť zmluvných podmienok ohľadne zmluvných pokút, tieto voči odporkyni uplatnil. Preto prvostupňový súd

zamietol návrh navrhovateľa, čo do zaplataenia zmluvnej pokuty 100 eur spolu s úrokom z omeškania 9% ročne zo sumy od 28.05.2010 do zaplataenia ako nedôvodný,

Prvostupňový súd, keďže zamietal nárok na zaplataenie zmluvnej pokuty z toho dôvodu, že ustanovenia o zmluvnej pokute ako súčasť spotrebiteľskej zmluvy sú neprijateľnou podmienkou, ktorá spôsobuje nerovnováhu v právach zmluvných strán v neprospech odporcu ako spotrebiteľa, mal v zmysle ust. § 153 ods. 4 O.s.p. výslovne uviesť túto zmluvnú podmienku vo výroku rozhodnutia aj bez návrhu, ukladá mu to priamo ustanovenie zákona, pretože vyslovuje, že určitá podmienka používaná v spotrebiteľskej zmluve je neprijateľná a nepriznal takto plnenie z dôvodu takejto podmienky dodávateľovi, tzn. navrhovateľovi, v tejto časti návrh zamietol. Povinnosťou súdu bolo teda okrem zamietnutia žaloby vo výroku, výslovne uviesť zmluvnú podmienku, ktorú určil za neprijateľnú. Nestačí poukázať na už predchádzajúce rozhodnutia súdov (17C/112/2010, 17C/23/2010), pretože medzi účastníkmi bola uzatvorená konkrétna zmluva, s konkrétnymi Všeobecnými obchodnými podmienkami, zmluva bola uzatvorená v inom období ako zmluvy v prejedávaných veciach. Hoci správne zdôvodňuje, že aj s poukazom na ust. § 53a ods. 1 O.z., vznikla navrhovateľovi povinnosť zdržať sa používania týchto neprijateľných podmienok vo všetkých zmluvách, vrátane zmluvy, ktorú uzavrel s odporkyňou, dôvod, pre ktorý zamietol časť návrhu je práve určením neprijateľnej podmienky v konkrétnej zmluve uzavretej s odporkyňou. (§ 153 ods. 3 O.s.p.) Bolo povinnosťou súdu uviesť vo výroku rozsudku zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo všeobecných obchodných podmienkach, ktorú považoval za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, pretože na nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky. (§ 153 ods. 4 O.s.p.) Neuvedením tejto podmienky sa stalo rozhodnutie súdu prvého stupňa nepreskúmateľným pre nezrozumiteľnosť, čím sa odňala účastníkovi možnosť konať pred súdom, čo bolo dôvodom zrušenia rozhodnutia podľa ust. § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. a vrátenie veci súdu prvého stupňa podľa ust. § 221 ods. 2 O.s.p.

Úlohou súdu prvého stupňa bude vydať rozsudok, kde, ak určí, že určitá zmluvná podmienka v spotrebiteľskej zmluve je neprijateľná (v danom prípade zmluvná pokuta), tak výslovne musí uviesť túto zmluvnú podmienku vo výroku rozsudku, nestačí len zamietnuť túto časť nároku navrhovateľa. Preto musí prvostupňový súd vo veci opätovne rozhodnúť, aby jeho rozhodnutie bolo preskúmateľné a zrozumiteľné. Odvolací súd musel na túto vadu prihliadať, pretože mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Výslovné uvedenie zmluvnej podmienky, ktorú určil súd za neprijateľnú vo výroku rozsudku, vyplýva priamo zo zákona z ust. § 153 ods. 4 O.s.p.

Toto rozhodnutie bolo prijaté počtom hlasov 3:0.

Podľa ust. § 224 ods. 3 O.s.p. rozhodne súd I. stupňa aj o trovách tohto konania

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je možné podať odvolanie.